

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3504/2564

นาย อ. กับพวก ผู้ร้อง นางสาว ม. กับพวก ผู้มีส่วนได้เสีย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 55, ป.วิ.พ. มาตรา 188

ย่อ / หลักกฎหมาย

คำร้องของผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้ามิได้อ้างว่าการที่ศาลมิได้สั่งให้ผู้ร้องทั้งสองส่งสำเนาคำร้องขอให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ ทั้งผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ร้องทั้งสองเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายโดยอ้างพินัยกรรมและมติของทายาทผู้มีสิทธิได้รับมรดกตามพินัยกรรม ตามคำร้องขอดังกล่าวมิได้ปรากฏว่ามีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือส่วนได้เสียของบุคคลที่สาม แต่เป็นกรณีที่ผู้ร้องทั้งสองจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 ซึ่งผู้ร้องทั้งสองได้ดำเนินคดีอย่างคดีไม่มีข้อพิพาทตาม ป.วิ.พ. มาตรา 188 โดยเริ่มคดีด้วยการยื่นคำร้องขอ ซึ่งในการดำเนินคดีอย่างคดีไม่มีข้อพิพาท ป.วิ.พ. ไม่มีบทบัญญัติให้ต้องมีการส่งหมายและสำเนาคำร้องขอให้แก่ผู้ใด ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าชอบที่จะร้องว่าผู้ร้องทั้งสองนำพินัยกรรมที่เป็นโมฆะมาร้องขอจัดการมรดกและมีเหตุที่ผู้ร้องทั้งสองไม่สมควรเป็นผู้จัดการมรดกมิใช่ดำเนินคดีด้วยการขอเพิกถอนกระบวนการพิจารณา

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2562 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งผู้ร้องทั้งสองเป็นผู้จัดการมรดกร่วมกันของนายเตรียม ผู้ตาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1713 โดยให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย วันที่ 28 มีนาคม 2562 ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้ายื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาและมีคำสั่งให้ส่งสำเนาคำร้องขอของผู้ร้องทั้งสองแก่ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้า ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำคัดค้านและแก้ไขคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง วันที่ 3 มิถุนายน 2562 วันนัดไต่สวนคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้า ศาลชั้นต้นให้คู่ความทั้งสองฝ่ายแถลงข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าคดีพอวินิจฉัยได้ จึงให้งดการไต่สวนและมีคำสั่งยกคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้า ต่อมาวันที่ 4 มิถุนายน 2562 ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้ายื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเพิกถอนหนังสือรับรองคดีถึงที่สุดของศาลชั้นต้นลงวันที่ 12 มีนาคม 2562 โดยอ้างว่าผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้ายื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำร้องขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ คดีนี้จึงยังไม่ถึงที่สุด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า เมื่อศาลอุทธรณ์ยังมีคำสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ จึงยังไม่เพิกถอนหนังสือรับรองคดีถึงที่สุด ยกคำร้อง ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ยกคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าและที่ยกคำร้องขอเพิกถอนหนังสือรับรองคดีถึงที่สุด ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าที่ว่า การที่ศาลชั้นต้นมิได้ส่งหมายเรียกและสำเนาคำร้องขอของผู้ร้องทั้งสองให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าทราบก่อนไต่สวนคำร้องขอของผู้ร้องทั้งสอง เป็นการดำเนินกระบวนการที่ผิดระเบียบ ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าจึงใช้สิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 ขอเพิกถอนกระบวนการพิจารณาได้นั้น เห็นว่า คดีนี้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้ายื่นคำร้องว่า แม้การที่ศาลชั้นต้นมิได้สั่งให้ผู้ร้องทั้งสองส่งสำเนาคำร้องขอให้ทายาทอื่นจะมีใช้การดำเนินกระบวนการ

พิจารณาที่ผิดระเบียบ แต่ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องขอโดยไม่สุจริต จึงมีเหตุที่ศาลจะเพิกถอนการพิจารณาคดีโดยให้ผู้ร้องทั้งสองส่งสำเนาคำร้องขอแก่ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้า จึงขอเพิกถอนกระบวนการพิจารณา ตามคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้ามิได้อ้างว่า การที่ศาลมิได้สั่งให้ผู้ร้องทั้งสองส่งสำเนาคำร้องขอให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบแต่อย่างใด ทั้งผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ร้องทั้งสองเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายโดยอ้างพินัยกรรม และมติของทายาทผู้มีสิทธิได้รับมรดกตามพินัยกรรม ตามคำร้องขอดังกล่าวมิได้ปรากฏว่ามีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิหรือส่วนได้เสียของบุคคลที่สาม แต่เป็นกรณีที่ผู้ร้องทั้งสองจำเป็นจะใช้สิทธิทางศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ซึ่งผู้ร้องทั้งสองได้ดำเนินคดีอย่างคดีไม่มีข้อพิพาทตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 188 โดยเริ่มคดีด้วยการยื่นคำร้องขอซึ่งในการดำเนินคดีอย่างคดีไม่มีข้อพิพาท ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งไม่มีบทบัญญัติให้ต้องมีการส่งหมายและสำเนาคำร้องขอให้แก่ผู้ใด ส่วนที่ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าอ้างว่าพินัยกรรมที่ผู้ตายทำนั้นเป็นโมฆะ ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้ามิได้ถูกตัดมิให้รับมรดกตามพินัยกรรมแต่อย่างใดและผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องขอโดยไม่สุจริต อันเป็นการกล่าวอ้างว่าผู้ร้องทั้งสองนำพินัยกรรมที่เป็นโมฆะมาร้องขอจัดการมรดกและมีเหตุที่ผู้ร้องทั้งสองไม่สมควรเป็นผู้จัดการมรดก ผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าก็ชอบที่จะร้องเกี่ยวกับเหตุดังกล่าว มิใช่ดำเนินคดีด้วยการขอเพิกถอนกระบวนการพิจารณา ที่ศาลล่างทั้งสองยกคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้ามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของผู้มีส่วนได้เสียทั้งห้าฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

แก้ว เวศอุไร · ชาญณรงค์ ปราณจิตรต์ · ภัฏ วิภูมिरพี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3504/2564>